

Havs- och vattenmyndighetens delårsrapport 2012

Riksrevisionen har översiktligt granskat Havs- och vattenmyndighetens (HaV) delårsrapport, daterad 2012-08-15, för perioden den 1 januari - 30 juni 2012. Syftet har varit att bedöma om det i den översiktliga granskningen framkommit något som tyder på att delårsrapporten inte uppfyller kraven enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag.

Riksrevisionen vill efter granskningen av delårsrapporten och avlämnandet av revisors rapport över översiktlig granskning av delårsrapport fästa ledningens uppmärksamhet på nedanstående.

Riksrevisionen önskar information senast 2012-11-05 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Oklara förutsättningar för användning av sakanslag

HaV:s regleringsbrev innehåller två anslag inom utgiftsområde 20, Allmän miljö- och naturvård. Dels anslag 1:17, som är vikt för myndighetens förvaltningskostnader, dels anslag 1:12 som ska användas till åtgärder för havs- och vattenmiljö, ett så kallat sakanslag. I regleringsbrevet har regeringen angett elva villkor för användning av anslag 1:12. För några av villkoren framgår det tydligt att HaV får belasta anslaget med förvaltningskostnader, andra villkor anger inget utrymme för förvaltningskostnader och en tredje kategori av villkor är svårtydda.

Enligt 10 § anslagsförordningen (1996:1189) framgår det att *En myndighet som tilldelats ett anslag har rätt att enligt gällande villkor och bestämmelser använda statens medel för de ändamål som anslaget avser.*

Av ESV:s föreskrifter till 10 § framgår det vidare att *Om regeringen inte har beslutat annat, ska en myndighets samtliga utgifter för verksamheten, inklusive utgifter för hantering av utbetalning av transfereringar, belasta myndighetens anslag för förvaltning.*

Vid granskning av årsredovisningen 2011 konstaterade Riksrevisionen att HaV hade belastat samtliga sakanslag med förvaltningskostnader på 36,3 mnkr utan att det fanns ett tydligt stöd för en sådan användning av sakanslagen i regleringsbrevet. Riksrevisionen

rekommenderade HaV¹ att upprätta interna principer och riktlinjer för vilka kostnader som får finansieras med sakanslag och säkerställa att dessa är i överensstämmelse med bestämmelserna i anslagsförordningen.

I juni 2012 fattade HaV beslut om interna principer för finansiering av verksamhetskostnader med sakanslag². Principerna har tillämpats under första halvåret 2012. Av underlaget till beslutet³ framgår HaV:s tolkning av villkoren i regleringsbrevet och vilka förvaltningskostnader som de anser att anslag 1:12 kan belastas med. Samtliga villkor behandlas inte i underlaget, utan myndigheten har valt att specificera sin tolkning av villkor 1, 2, 5, 9 och 10. Riksrevisionen bedömer att villkor 2 och 5 inte ger HaV utrymme att belasta sakanslaget med förvaltningskostnader.

När det gäller villkor 2 står det i regleringsbrevet att *anslagsposten får användas för bidrag enligt förordningen (1982:840) om statsbidrag till kalkning av sjöar och vattendrag*. Enligt HaV:s tolkning kan anslaget även användas till kostnader för uppföljning av kalkningsprogrammet. Anslaget kan dock inte användas till myndighetens egna löner, resor, logi eller traktamenten och kostnader för konsulter som utför myndighetens uppgifter. För 2012 har HaV budgeterat drygt 21 mnkr för uppföljningskostnader.

När det gäller villkor 5 anger regleringsbrevet att *högst 154 800 000 kr får användas för arbete enligt förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljö*. I villkor 5 anges vidare de belopp som högst får betalas ut som bidrag till olika mottagare. Summan av dessa belopp är 154 800 tkr. HaV har tolkat detta villkor som att arbete som sker på myndigheten som gäller förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljö kan belasta anslaget. Enligt HaV:s tolkning kan dock anslaget inte användas till kostnader för konsulter som utför myndighetens uppgifter. För 2012 har HaV bland annat reserverat 8 mnkr för utveckling av det centrala IT-stödet inom vattenförvaltningen (VISS, Vatten informationssystem Sverige).

Efter genomförd granskning av HaV:s delårsrapport konstaterar Riksrevisionen att HaV hittills har belastat anslag 1:12 med förvaltningskostnader uppgående till totalt 19,6 mnkr varav 5,6 mnkr enligt villkor 2 och 1,2 mnkr enligt villkor 5.

För att förvaltningskostnader ska få finansieras med sakanslag ska regeringen ha beslutat om detta, t.ex. som villkor i regleringsbrevet. Det räcker inte med att det finns en direkt koppling till ett sakanslag för att kostnader ska finansieras med sakanslaget. Detta gäller

¹ Revisionsrapport, Havs- och vattenmyndighetens årsredovisning 2011, dnr 32-2011-0655

² Beslut om när och för vilka kostnader som kan finansieras med anslaget "Åtgärder för havs- och vattenmiljö 1:12" (daterat 2012-06-21)

³ Underlag för beslut om när och för vilka verksamhetskostnader anslaget Åtgärder för havs- och vattenmiljö 1:12 kan användas. (PM daterat 2012-06-19)

alla typer av kostnader. Riksrevisionen anser därför inte att HaV:s tolkning och tillämpning av reglerna i anslagsförordningen är korrekt.

Rekommendation

Riksrevisionen *rekommenderar* HaV att kontakta regeringen för att få ett förtydligande av i vilken utsträckning som myndigheten har rätt att använda anslag 1:12 för förvaltningskostnader.

Brister i dokumentationen av HaV:s bedömning av immateriella anläggningstillgångar

Efter att Fiskeriverket upphörde den 30 juni 2011, övertog HaV myndighetens samtliga immateriella anläggningstillgångar. Vid övertagandet gjorde HaV ingen egen dokumenterad bedömning av om de redovisade utgifterna för utveckling har ett väsentligt värde för HaV under kommande år och således ska fortsätta redovisas som immateriella tillgångar. Enligt ESV:s föreskrifter till 5 kap. 2 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) finns ett antal kriterier angivna som samtliga ska vara uppfyllda för att utgifter för utveckling ska tas upp som immateriell anläggningstillgång. I bokslutet 2011 saknade HaV dokumentation som styrkte att kriterierna var uppfyllda för de immateriella tillgångar som redovisades.

Riksrevisionens granskning av HaV:s delårsrapport 2012 visar att HaV inte har dokumenterat sin bedömning av de utgifter som redovisas som pågående projekt. Även dessa utgifter bör omfattas av en dokumenterad bedömning för att säkerställa en rättvisande årsredovisning.

Efter avslutad granskning av HaV:s årsredovisning 2011 rekommenderade Riksrevisionen HaV⁴ att gå igenom de balanserade utgifterna och utifrån FÅB:s kriterier bedöma hur stor andel som uppfyller kraven att redovisas som immateriella tillgångar i balansräkningen och hur stor del som ska kostnadsföras. Riksrevisionen ser positivt på den genomgång som HaV har gjort under 2012. Genomgången har gjorts på kontonivå av de utgifter som aktiverats inom ett projekt som redovisas som immateriell tillgång. Genomgången resulterade i att utgifter som bland annat konterats som utbildning kostnadsförts. När det gäller en genomgång av de utgifter för konsulter som redovisas som immateriell anläggningstillgång har HaV däremot bedömt det som ett alltför omfattande arbete att gå igenom underlagen.

⁴ Revisionsrapport Havs- och vattenmyndighetens årsredovisning 2011. (dnr 32-2011-0655)

DNR: 32-2012-0632

HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETEN
404 39 GÖTEBORG

BESLUT: 2012-10-05

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar HaV att även upprätta dokumenterade bedömningar av att redovisade utgifter för pågående utvecklingsprojekt som ännu inte satts i drift är aktiverbara och således ska redovisas i balansräkningen. Dokumentation som styrker att hela postens värde uppfyller de kriterier som finns i ESV:s föreskrifter till 5 kap. 2 § FÅB måste finnas inför kommande bokslut.

Ansvarig revisor Anne Bryne har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Anna Märta Krabb har varit föredragande

Anne Bryne

Anna Märta Krabb

Kopia för kännedom:

Havs- och vattenmyndigheten

Miljödepartementet

Finansdepartementet, budgetavdelningen

RIKSREVISIONEN

NYBROGATAN 55
114 90 STOCKHOLM
08-5171 40 00 | WWW.RIKSREVISIONEN.SE

RIKSREVISIONEN